

# **МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ**

**Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова**

**«ЗАТВЕРДЖУЮ»**

**Ректор ЗВО Вінницького національного  
медичного університету ім. М.І. Пирогова**

\_\_\_\_\_ **Василь МОРОЗ**

*(підписано КЕП)*

« 20 » червня 2022 р.

## **ВИМОГИ**

**до оформлення дисертації на здобуття  
у ВНМУ ім. М.І. Пирогова ступеня доктора філософії**

Розглянуто та схвалено  
на засіданні Вченої ради ВНМУ  
(протокол № 9 від 16 червня 2022 р.)

Вінниця – 2022

# **ВИМОГИ**

## **до оформлення дисертації на здобуття**

## **у ВНМУ ім. М.І. Пирогова ступеня доктора філософії**

### **I. Загальні положення**

Ці Вимоги визначають структуру та правила оформлення дисертації.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є кваліфікаційною науковою працею, виконаною особисто здобувачем у вигляді спеціально підготовленого рукопису.

Дисертація є логічним завершенням підготовки доктора філософії, що поєднує освітню складову, наукову роботу дослідника та публікаційну активність. Під час підготовки рукопису, обговорення тексту, осмислення результатів і публічного захисту дисертації здобувач досягає рівня доктора філософії, здатного до самостійного вирішення нових наукових задач.

Дисертацію викладають державною або англійською мовою у вигляді спеціально підготовленої наукової праці на правах рукопису в твердій або м'якій палітурці та в електронній формі.

### **II. Структура дисертації**

Дисертація повинна мати такі основні структурні елементи:

титульний аркуш;

анотація;

зміст;

перелік умовних позначень (за необхідності);

основна частина;

список використаних джерел;

додатки.

Кожен з цих елементів, а також розділи основної частини та додатки мають починатися з нової сторінки.

### **III. Вимоги до структурних елементів**

1. Титульний аркуш дисертації оформляється за формою, наведеною у додатку 1 до цих Вимог.

2. Для ознайомлення зі змістом та результатами дисертації подається анотація державною та англійською мовами (тексти ідентичні) - узагальнений короткий виклад її основного змісту. В анотації дисертації мають бути стисло представлені основні результати дослідження із зазначенням наукової новизни та за наявності практичного значення.

В анотації також вказуються:

прізвище та ініціали здобувача;

назва дисертації;

вид дисертації та науковий ступінь, на який претендує здобувач;

галузь знань (шифр і назва), спеціальність (шифр і назва);

найменування вищого навчального закладу або найменування наукової установи, у якому (якій) здійснювалася підготовка;

найменування наукової установи або найменування вищого навчального закладу, у спеціалізованій вченій раді якої (якого) відбудеться захист;

місто, рік.

Зразок анотації наведено у додатку 2 до цих Вимог

3. Наприкінці анотації наводяться ключові слова відповідною мовою. Сукупність ключових слів повинна відповідати основному змісту наукової праці, відображати тематику дослідження і забезпечувати тематичний пошук роботи. Кількість ключових слів становить від п'яти до п'ятнадцяти. Ключові слова подають у називному відмінку, друкують в рядок через кому.

4. Після ключових слів наводиться список публікацій здобувача за темою дисертації. Вказуються наукові праці в такій послідовності:

в яких опубліковані основні наукові результати дисертації (відповідно п. 8 постанови КМУ №44 від 12 січня 2022 р.);

які додатково відображають наукові результати дисертації (решта публікацій: монографія, патент на корисну модель, стаття);

які засвідчують апробацію матеріалів дисертації (тези).

5. Зміст повинен містити назви всіх структурних елементів, заголовки та підзаголовки (за їх наявності) із зазначенням нумерації та номери їх початкових сторінок.

6. Перелік умовних позначень, символів, одиниць вимірювання, скорочень подається за необхідності у вигляді окремого списку. Додатково їхнє пояснення наводиться у тексті при першому згадуванні. Скорочення, символи, позначення, які повторюються не більше двох разів, до переліку не вносяться.

7. Основна частина дисертації має містити:

вступ;

огляд літератури за темою;

виклад загальної методики й основних методів досліджень, дизайн досліджень, обґрунтування використаних статистичних методів;

розділи власних досліджень;

аналіз і узагальнення результатів досліджень;

висновки.

Обсяг дисертації вираховується авторськими аркушами або сторінками друкованого тексту. До основного тексту дисертації включають розділи від початку рукопису до висновків включно (без списку літератури і додатків). Його обсяг становить від 108 до 180 сторінок друкованого тексту. Обсяг анотації складає 4 – 6 сторінок друкованого тексту. Обсяги розділів, що присвячені огляду літератури та аналізу і узагальненню результатів досліджень, становлять 10-20% від основного тексту дисертації кожен.

8. У вступі подається загальна характеристика дисертації, а саме:

актуальність теми дослідження (стисло висвітлюється зв'язок теми дисертації із сучасними дослідженнями у відповідній галузі знань шляхом критичного аналізу з визначенням сутності наукової задачі);

мета і завдання дослідження відповідно до предмета та об'єкта дослідження;

методи дослідження (коротко перераховуються використані наукові методи дослідження та змістовно відзначається, що саме досліджувалось кожним методом; обґрунтовується вибір методів, що забезпечують достовірність отриманих результатів та висновків);

наукова новизна отриманих результатів (аргументовано, коротко та чітко представляються основні наукові положення, які виносяться на захист, із зазначенням відмінності одержаних результатів від відомих раніше);

особистий внесок здобувача (якщо у дисертації використано ідеї або розробки, що належать співавторам, разом з якими здобувачем опубліковано наукові праці, обов'язково зазначається конкретний особистий внесок здобувача в такі праці або розробки; здобувач має також додати посилання на дисертації співавторів, у яких було використано результати спільних робіт);

апробація матеріалів дисертації (зазначаються назви конференції, конгресу, симпозіуму, семінару, школи, місце та дата проведення);

структура та обсяг дисертації (анонсується структура дисертації, зазначається її загальний обсяг), кількість використаних джерел літератури, таблиць та рисунків.

За наявності у вступі можуть також вказуватися:

зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами - вказується, в рамках яких програм, тематичних планів, наукових тематик і грантів, зокрема галузевих, державних та/або міжнародних, виконувалося дисертаційне дослідження, із зазначенням номерів державної реєстрації науково-дослідних робіт і найменуванням організації, де виконувалася робота;

практичне значення отриманих результатів - надаються відомості про використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх практичного використання.

9. Огляд літератури містить актуальну інформацію за тематикою дослідження, поділяється на підрозділи (чисельністю не менше кількості розділів власних досліджень);

У розділах власних досліджень викладають отримані результати з висвітленням новизни, яку автор вносить у розроблення наукової задачі. Наприкінці кожного розділу формулюють резюме із стислим викладенням матеріалу, наводять власні публікації результатів, висвітлених у розділі. Викладення матеріалу підпорядковують меті та завданням, визначеним автором.

Аналіз і узагальнення результатів досліджень полягає у порівнянні одержаних результатів з аналогічними результатами вітчизняних і зарубіжних праць, включати аналіз причин неспівпадінь, у наведенні фактів на користь головної наукової гіпотези або її спростування.

У розділах дисертації має бути вичерпно і повно викладено зміст власних досліджень здобувача, зроблено посилання на всі наукові праці здобувача, наведені в анотації. Список цих праць має також міститися у списку використаних джерел.

У разі використання наукових результатів, ідей, публікацій та матеріалів інших авторів у тексті дисертації обов'язково повинні бути посилання на публікації цих авторів. Фрагменти оприлюднених (опублікованих) текстів інших авторів (цитати) можуть включатися до дисертації виключно із посиланням на джерело (крім фрагментів, які не несуть самостійного змістовного навантаження).

Розділи дисертації можуть поділятися на підрозділи (нумерація складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, відокремлених крапкою), пункти (нумерація - з номера розділу, порядкового номера підрозділу і порядкового номера пункту, відокремлених

крапкою), підпункти (нумерація - з номера розділу, порядкового номера підрозділу, порядкового номера пункту і порядкового номера підпункту, відокремлених крапкою). Розділи, підрозділи, пункти і підпункти нумеруються арабськими цифрами.

При нумерації формул і рисунків за наявності посилань на них у тексті дисертації проставляються через крапку номер розділу та номер формули (рисунка). Формула, що нумерується, наводиться посередині нового рядка (нумерація - з правого боку в дужках). Номер та назва рисунка наводяться нижче рисунка з правого боку.

10. У висновках викладаються найбільш важливі наукові та практичні результати дисертації. В першому абзаці, що не нумерується, формулюють актуальну наукову задачу, розв'язану в результаті проведеного дослідження, вказуються подібні задачі, для розв'язання яких можуть бути застосовані результати дослідження, можливі напрями продовження досліджень за тематикою дисертації.

Висновки повинні бути статистично обґрунтованими та в повній мірі відповідати завданням.

Практичні рекомендації не є обов'язковими, надаються за необхідності. Кожна з практичних рекомендацій повинна мати впровадження, підкріплене патентом або методичними рекомендаціями, свідоцтвом на твір, інформаційним листом або галузевим нововведенням. За наявності практичного значення отриманих результатів надаються відомості про використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх використання.

У разі, якщо результати досліджень впроваджено, відомості подаються із зазначенням найменувань організацій, в яких здійснено впровадження. У цьому випадку додатки можуть містити копії відповідних документів.

11. Список використаних джерел формується здобувачем одним із наступних способів:

у порядку появи посилань у тексті;

в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків;

у хронологічному порядку.

Бібліографічний опис списку використаних джерел у дисертації може оформлятися здобувачем за його вибором з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» або одним зі стилів, віднесених до рекомендованого переліку стилів оформлення списку наукових публікацій, наведеного у додатку 3 до цих Вимог (всі джерела в ОДНОМУ СТИЛІ, рекомендовано стиль APA).

Бібліографічний опис використаного джерела може обмежуватися обов'язковою інформацією, необхідною для однозначної ідентифікації цього джерела.

12. До додатків може включатися допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття дисертації:

проміжні формули і розрахунки;

таблиці допоміжних цифрових даних;

протоколи та акти випробувань, впровадження, розрахунки економічного ефекту, листи підтримки результатів дисертаційної роботи;

інструкції та методики, опис алгоритмів, які не є основними результатами дисертації, описи і тексти комп'ютерних програм вирішення задач за допомогою електронно-обчислювальних засобів, які розроблені у процесі виконання дисертації;

ілюстрації допоміжного характеру;

інші дані та матеріали.

13. Обов'язковим елементом (додатком А) є список публікацій здобувача за темою дисертації та відомості про апробацію результатів дисертації (ззначаються назви конференції,

конгресу, симпозиуму, семінару, школи, місце та дата проведення, форма участі - не менше трьох наукових форумів). Таким чином, список публікацій здобувача за темою дисертації наводиться: після анотації, в кінці розділів власних досліджень, у списку використаних джерел і у додатку А.

Вказуються наукові праці автора після анотації та у додатку А у послідовності, наведеній у пункті 4 розділу III цих Вимог.

Додатки можуть бути надані у вигляді окремої частини (том, книга).

14. Дисертація оформляється відповідно до правил, наведених у додатку 4 до цих Вимог.

Додаток 1  
до Вимог до оформлення дисертації  
(пункт 1 розділу III)

ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
і.м. М. І. ПИРОГОВА МОЗ УКРАЇНИ

Кваліфікаційна наукова праця  
на правах рукопису

**ЧАЙКОВСЬКА ОЛЬГА ВАЛЕРІЇВНА**

УДК 616.212.5:612.821.44:612.08

**ДИСЕРТАЦІЯ**

**ЕЛЕКТРИЧНА АКТИВНІСТЬ ТА ГІСТОХІМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА  
ЛАТЕРАЛЬНОГО СЕПТУМА ПРИ ГОСТРІЙ АЛКОГОЛЬНОЇ  
ІНТОКСИКАЦІЇ В ЕКСПЕРИМЕНТІ**

222 «Медицина»

22 «Охорона здоров'я»

Подається на здобуття ступеня доктора філософії

Дисертація містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

\_\_\_\_\_ О.В. Чайковська

*або* \_\_\_\_\_ (підписано ЕП) О.В. Чайковська

Науковий керівник: Власенко Олег Володимирович, доктор медичних наук,  
професор

Вінниця – 2022

## АНОТАЦІЯ

*Побережець В.Л.* Хронічне обструктивне захворювання легень у поєднанні з дисфункцією скелетних м'язів: клініко-функціональні особливості та індивідуалізація лікування. - Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 – «Медицина». – Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова, Вінниця, 2022.

(Зміст анотації)

Ключові слова:

## ANNOTATION

*Poberezhets V.L.* Chronic obstructive pulmonary disease in combination with skeletal muscle dysfunction: clinical and functional features and individualization of treatment. – Qualification scientific work on the rights of the manuscript.

Dissertation for conferring the Doctor of Philosophy Degree (PhD) in the Field of study 22 Health care, Program Subject Area 222 Medicine. – National Pirogov Memorial Medical University, Vinnytsya, Ukraine, 2022.

## Список публікацій здобувача

**Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:**

- 1.
- 2.
- 3.

**Наукові праці, які додатково відображають наукові результати дисертації:**

- 4.

**Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації :**

- 5.
- 6.
- 7.



**РЕКОМЕНДОВАНИЙ ПЕРЕЛІК  
стилів оформлення списку наукових публікацій**

1. MLA (Modern Language Association) style.
2. APA<sup>1,2</sup> (American Psychological Association) style.
3. Chicago/Turabian style<sup>1</sup>.
4. Harvard style<sup>1</sup>.
5. ACS (American Chemical Society) style.
6. AIP (American Institute of Physics) style.
7. IEEE (Institute of Electrical and Electronics Engineers) style.
8. Vancouver style<sup>1</sup>.
9. OSCOLA.
10. APS (American Physics Society) style<sup>1</sup>.
11. Springer MathPhys Style<sup>1</sup>.

---

<sup>1</sup>Springer Style

<http://resource-cms.springer.com/springer-cms/rest/v1/content/51958/data/v1/Guidelines+for+Contributions+to+Major+Reference+Works>

<sup>2</sup> Elsevier Style

<https://www.elsevier.com/journals/learning-and-instruction/0959-4752/guide-for-authors#68000>

## ПРАВИЛА оформлення дисертації

Обсяг	<p>Обсяг основного тексту дисертації визначається <u>пунктами 10, 11</u> Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 567, або може встановлюватися освітньо-науковою програмою закладу вищої освіти (наукової установи) відповідно до специфіки відповідної галузі знань та/або спеціальності.</p> <p>До загального обсягу дисертації не включаються таблиці та ілюстрації, які повністю займають площу сторінки.</p> <p>Один авторський аркуш дорівнює 40 тис. друкованих знаків, враховуючи цифри, розділові знаки, проміжки між словами, що становить близько 24 сторінок друкованого тексту при оформленні дисертації за допомогою комп'ютерної техніки з використанням текстового редактора Word: шрифт - Times New Roman, розмір шрифту - 14 pt</p>
Інтервал	Дисертацію друкують на одному або на двох (за бажанням) боках аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм) через 1,5 міжрядкових інтервали
Шрифт	Кегель - мітел (14 типографських пунктів). Допускається підготовка дисертаційної роботи в форматі LaTeX з відповідним стильовим оформленням
Поля	Текст дисертації необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве - не менше 20 - 25 мм, праве - не менше 10 мм, верхнє - не менше 20 мм, нижнє - не менше 20 мм

*{Додаток 4 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 759 від 31.05.2019}*